Biuletyn
Polonistyczny

15.09.2026
Data wydarzenia: 28.09.2026 g.18:00
biografie literaturoznawstwa - ogniwo piąte: Profesor Erazm Kuźma

Typ wydarzenia: Seminarium
Organizatorzy: Instytut Badań Literackich PAN, Komitet Nauk o Literaturze PAN PAN

W roku 2026 obchodzimy setną rocznica urodzin Erazma Kuźmy, teoretyka i historyka literatury, krytyka. Profesor Kuźma będzie bohaterem kolejnego, pierwszego po wakacjach, seminarium z cyklu "biografie literaturoznawstwa", które odbędzie się 28 września 2026 roku o godzinie 18.00 na platformie Google Meet.

Profesor Erazm Kuźma urodził się 3 kwietnia 1926 w Wągrowcu. Zmarł 21 marca 2014 roku w Szczecinie (w wyniku obrażeń odniesionych w wypadku drogowym).

Studiował polonistykę na UAM (1947-1951). Po studiach zamieszkał w Szczecinie. Uczył kolejno w LO nr 2, w Studium Nauczycielskim, w Wyższej Szkole Pedagogicznej, Uniwersytecie Szczecińskim. Był dyrektorem Instytutu Filologii Polskiej i kierownikiem Zakładu Teorii Literatury US.

W dorobku Profesora można wyodrębnić trzy obszary zainteresowań: 1. Historię literatury polskiej XIX i XX wieku (ekspresjonizm, futuryzm, postmodernizm); 2. Teorię literatury (problematyka grupy literackiej, poetyki mitu, współczesne koncepcje podmiotowości, zagadnienia interpretacji, kwestie dyskursu literaturoznawczego, intertekstualizm, konstruktywizm); 3. Literaturę regionalną (teoria pogranicza, poezja i proza autorów szczecińskich, niemiecka literatura pomorska). Erazm Kuźma był autorem ważnych monografii (*Z problemów świadomości literackiej i artystycznej ekspresjonizmu w Polsce*; *Mit Orientu i kultury Zachodu w literaturze XIX i XX wieku*), wielu studiów literaturoznawczych (w tym komparatystycznych), a także haseł słownikowych (o micie, topice, egzotyce, literaturze popularnej, regionalizmie, literaturze pomorskiej).

Był twórcą uniwersyteckiej polonistyki w Szczecinie.

W seminarium udział wezmą:
prof. dr hab. Andrzej Skrendo, Uniwersytet Szczeciński,
prof. dr hab. Dariusz Śnieżko, Uniwersytet Szczeciński,

prof. dr hab. Jerzy Madejski, Uniwersytet Szczeciński.
Prowadzenie: prof. dr hab. Paweł Próchniak, Przewodniczący KNoL PAN.

Spotkanie odbędzie się 28 września (poniedziałek) 2026 roku o godzinie 18.00 na platformie Google Meet i będzie transmitowane na platformie YouTube oraz utrwalone w formie cyfrowej.

Link do spotkania na platformie Google Meet zostanie przesłany osobom zainteresowanym po uprzednim zgłoszeniu mailowym, przesłanym na adres: biuletyn.polonistyczny@ibl.waw.pl.

Zadawanie pytań będzie również możliwe podczas transmisji wydarzenia na kanale YouTube.

"Brzmi to jak paradoks, ale porozumienie wymaga zgody na niedokładność, na błąd, na luz znaczeniowy, na dystans, na grę".

> **Erazm Kuźma, *Autor jako komediant***,
> w: *Autor i jego wcielenia. Szkice o roli autora w literaturze*,
> pod redakcją E. Kuźmy i M. Lalaka, Glob, Szczecin 1991, s. 5.

Zob. także: *Erazm Kuźma w rozmowach – Szkoła Doktorska* (link: https://szkoladoktorska.usz.edu.pl/erazm-kuzma-w-rozmowach/)

Więcej o cyklu seminariów „biografie literaturoznawstwa”:
Literaturoznawstwo ma swoją historię rozpisaną na publikacje, nurty badawcze, metodologie. Kanwą tej historii są biografie literaturoznawców – żywa obecność

konkretnych osób, jej trwanie w naszej pamięci i w tym, jak dziś literaturoznawstwo uprawiamy.

Ogromny naukowy dorobek polskiego literaturoznawstwa jest dokumentowany na wiele sposobów. Gromadzą go biblioteki i archiwa. Opisywany jest w bibliografiach, kompendiach, leksykonach, słownikach, a w ostatnich latach coraz częściej w różnorodnych cyfrowych panoramach i bazach danych. Jednak literaturoznawstwo to nie tylko dyscyplina naukowa, którą można opisać i sparametryzować. Jest również ruchem poznającej myśli i twórczej wyobraźni konkretnych osób. Jest ich realną obecnością. Ta trwająca obecność – zwłaszcza obecność tych, którzy już odeszli – domaga się naszej pamięci. Także – a może przede wszystkim – pamięci o tym, czemu trudno dać wyraz w poetyce noty biograficznej.

Komitet Nauk o Literaturze PAN oraz redakcja "Biuletynu Polonistycznego" zapraszają do współtworzenia opowieści o biografiach polskiego literaturoznawstwa. Proponujemy cykl seminariów poświęconych literaturoznawcom, których wciąż mamy w żywej pamięci i o których powinniśmy pamiętać. O postaciach pierwszoplanowych, ale też o tych mniej eksponowanych, a szczególnie ważnych – na przykład – dla literaturoznawczych społeczności mniejszych ośrodków badawczych. Każde seminarium poświęcimy jednej osobie. Interesować nas będzie jej naukowa codzienność i droga twórcza, temperament badawczy, osobowość dydaktyczna, stawiane kwestie, formułowane koncepcje, dokonania szczególnie warte przypomnienia, dyskusji lub sporu.

Adres: wydarzenie online (Google Meet); transmisja wydarzenia - na kanale YouTube
Data zgłaszania uczestników: 28.09.2026 12:00
Opłata: bez opłat
Słowa kluczowe: Kuźma Erazm, biografie literaturoznawstwa, historia literatury, literaturoznawstwo